

บันทึกเรื่องเล่า
บทสรุปงานวิจัยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยสู่สากล:
เปรียบเทียบประเทศจีน เวียดนาม ญี่ปุ่น เกาหลี เยอรมนี ฟินแลนด์ และประเทศไทย

วันพุธที่ 20 กันยายน 2554

ผู้เล่าเรื่อง นางรตนมน จันทระอุทัย นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองนโยบายและแผน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดพิมพ์หนังสือเผยแพร่เรื่อง บทสรุปงานวิจัยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยสู่สากล : เปรียบเทียบประเทศจีน เวียดนาม ญี่ปุ่น เกาหลี เยอรมัน ฟินแลนด์ และประเทศไทย โดยมี ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ เป็นหัวหน้าคณะผู้วิจัย ผู้เล่าอ่านแล้วเห็นว่าแนวทางที่คณะผู้วิจัยเสนอมีส่วนที่จะช่วยกำหนดทิศทางในการพัฒนามาตรฐานการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยของเราได้ จึงขอสรุปข้อมูลเพื่อมาแชร์เป็นความรู้ให้กัน

จากการศึกษาวิจัยคณะผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มประเทศที่ทำการศึกษาออกเป็นสามกลุ่มคือ กลุ่มประเทศสังคมนิยม ได้แก่ จีนและเวียดนาม กลุ่มประเทศเอเชีย ได้แก่ ญี่ปุ่นและเกาหลี และกลุ่มประเทศยุโรป ได้แก่ เยอรมนีและฟินแลนด์ เมื่อได้ศึกษาการจัดการศึกษาของกลุ่มประเทศเหล่านี้แล้วจึงจัดทำข้อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับประเทศไทย

ตารางเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสามกลุ่มประเทศและข้อเสนอสำหรับประเทศไทย

กลุ่มประเทศที่ศึกษาวิจัย			ข้อเสนอสำหรับ
จีนและเวียดนาม	ญี่ปุ่นและเกาหลี	เยอรมนีและฟินแลนด์	ประเทศไทย
คุณลักษณะของคนที่มีความคุณภาพ			
1. เรียนรู้เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาประเทศ 2. มีศักยภาพในการทำงานในระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ 3. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้ดี 4. มีการพัฒนาความสามารถเฉพาะทาง 5. รักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของประเทศ 6. รู้เท่าทันอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์	1. เจริญเติบโตในทุกๆด้านและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2. มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการผลิตและคิดค้น 3. มีมาตรฐานความรู้สูง เป็นผู้นำในสังคมฐานความรู้ 4. ยึดมั่นคุณธรรม และภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ	1. ให้ความสำคัญกับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2. ให้ความสำคัญภาคเท่าเทียมกัน 3. ระเบียบวินัยสูง 4. มีตรงไปตรงมาและซื่อสัตย์ 5. เป็นผู้มีวัฒนธรรมและมีความรักชาติ 6. มีทักษะในการทำงานและมีศักยภาพในการแข่งขันสูง	1. กำหนดเป้าหมายการสอนให้ชัดเจนและมีพลังมากขึ้น เน้นการสร้างความรู้ มีความคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างหรือผลิตผลงาน 2. กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียน 3. เน้นสร้างวินัย ความซื่อสัตย์ 4. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสังคมและประเทศ และรู้ทิศทางในการพัฒนาประเทศ
ด้านระบบคุณภาพการศึกษา			
1. ยกระดับสติปัญญาของคนทั้งประเทศ 2. จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสังคม	1. ระบบหลักสูตรและตำราเรียนของการศึกษาขั้นพื้นฐานถูกควบคุมคุณภาพโดยส่วนกลาง	1. มีหลักสูตรกลางภายใต้การควบคุมของรัฐ 2. การศึกษาระดับขั้นพื้นฐานเป็นแบบให้เปล่า	1. กำหนดหลักสูตรให้มีเนื้อหาที่เข้มข้น 2. พัฒนาครูให้มีคุณภาพ และให้เป็นปัจจัยสำคัญในการ

กลุ่มประเทศที่ศึกษาวิจัย			ข้อเสนอสำหรับ
จีนและเวียดนาม	ญี่ปุ่นและเกาหลี	เยอรมนีและฟินแลนด์	ประเทศไทย
<p>3. สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนได้ ใช้สร้างงานได้</p> <p>4. ใช้ครูเป็นผู้ผลักดันคุณภาพ</p>	<p>2. ใช้ระบบ ICT ในการให้บริการการศึกษาอย่างทั่วถึง</p> <p>3. มีระบบส่งเสริมการศึกษาและนันทนาการที่เข้มแข็ง</p> <p>4. มีระบบประกันคุณภาพที่คำนึงถึงความแตกต่างของปรัชญาการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอุดมศึกษา</p> <p>5. มีมาตรฐานสูงในการผลิตครู และมีค่าตอบแทนที่ดี</p>	<p>3. มุ่งพัฒนาความรู้และความถนัดเป็นรายบุคคล ควบคุมคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>4. ควบคุมมาตรฐานการผลิตและพัฒนาครูในฐานะผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์</p> <p>5. ควบคุมมาตรฐานและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเข้มแข็ง</p>	<p>เปลี่ยนแปลง โดยให้มีค่าตอบแทนที่ดี</p> <p>3. จัดการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษาที่มีคุณภาพสูงและเป็นแบบให้เปล่า</p> <p>4. ให้การอุดมศึกษาสร้างองค์ความรู้ให้แก่ประเทศและสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพ</p> <p>5. มุ่งยกระดับคุณภาพคนทั้งประเทศ</p>
ด้านการจัดการคุณภาพ			
<p>1. รัฐเป็นผู้กำหนดทิศทาง เป็นระบบและเป็นขั้นตอน</p> <p>2. ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาดำเนินงานได้เองตามความพร้อมและความถนัด</p> <p>3. ระดมแรงและทรัพยากรจากทุกแหล่งเข้ามาสนับสนุนจัดการศึกษา</p> <p>4. จัดการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการ และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้</p> <p>5. กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ออกเป็นหลายระดับ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน</p>	<p>1. ให้หลักการจัดการศึกษาเป็นกฎหมายแม่บท</p> <p>2. รวมพลังในการมีส่วนร่วมระหว่างท้องถิ่นและภาคเอกชน</p> <p>3. ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาครูควบคู่กัน</p>	<p>1. ให้สิทธิทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน</p> <p>2. ให้การศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคล</p> <p>3. เน้นวิชาการและวิชาชีพที่เข้มข้น</p> <p>4. มีการกำกับดูแลคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา</p>	<p>1. กำหนดเป้าหมายและทิศทางที่มีความก้าวหน้า</p> <p>2. กำหนดการจัดการเชิงสร้างสรรค์</p> <p>3. กำหนดบทบาทของท้องถิ่น ชุมชน และเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างชัดเจน</p> <p>4. กำหนดบทบาทของครูให้ชัดเจนในการสร้างคนให้เข้มแข็งมีคุณภาพ</p> <p>5. กำหนดการบริหารให้ยืดหยุ่นตามความพร้อมของแต่ละหน่วยปฏิบัติ</p>
ด้านนโยบายคุณภาพ			
<p>1. รัฐเป็นผู้กำหนดทิศทางทางการศึกษา</p> <p>2. ผู้นำประเทศให้ความสำคัญกับการศึกษา</p> <p>3. มีการมอบงานให้</p>	<p>1. ปฏิรูปการศึกษาปฐมวัย ให้คนมีคุณภาพทั้งในเรื่องความรู้และสุขภาพพลานามัย</p> <p>2. ปรับปรุงการศึกษาภาคบังคับ โดยให้ท้องถิ่น</p>	<p>1. กำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม</p> <p>2. สร้างสังคมแห่งการสร้างสรรค์</p>	<p>1. ผู้นำประเทศและ รมต.ศธ. ควรมีจุดยืนทางการศึกษาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>2. กำหนดทิศทางการศึกษาให้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่</p>

กลุ่มประเทศที่ศึกษาวิจัย			ข้อเสนอสำหรับ
จีนและเวียดนาม	ญี่ปุ่นและเกาหลี	เยอรมนีและฟินแลนด์	ประเทศไทย
<p>ท้องถิ่นรับไปปฏิบัติ และมีการแข่งขันกันทำงาน</p> <p>4. มีการระดมความช่วยเหลือจากทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>5. มีการกำหนดเป้าหมายและแผนในการดำเนินงาน</p> <p>6. มีมาตรฐานชาติ แต่ใช้ยุทธศาสตร์ระดับท้องถิ่น</p>	<p>ดำเนินการ และรัฐเป็นผู้ควบคุมคุณภาพ</p> <p>3. พัฒนาคอนที่เข้มแข็ง เน้นบทบาทในระดับนานาชาติ</p> <p>4. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้</p>	<p>3. ระดมความร่วมมือจากพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชน</p> <p>4. พัฒนานวัตกรรมเพื่อศักยภาพในการแข่งขัน</p>	<p>ชัดเจน และมุ่งผลักดันให้สำเร็จ</p> <p>3. มุ่งให้การศึกษาสร้างความเข้มแข็งให้คน และสร้างความแข็งแกร่งให้กับประเทศ</p> <p>4. เน้นไปที่คนส่วนใหญ่ของประเทศ คือ ระดับปฐมวัย และการศึกษาภาคบังคับ และเป็นแบบให้เปล่า</p> <p>5. ให้การอุดมศึกษาสร้างบัณฑิตที่เป็นพลังของประเทศ</p> <p>6. รณรงค์ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบทางการศึกษา</p>
ด้านวัฒนธรรมคุณภาพ			
<p>1. เห็นคุณค่าของการศึกษา</p> <p>2. ให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษา</p> <p>3. ส่งเสริมคนเก่ง</p> <p>4. ความ پاکเพียรและการทำงานหนัก</p>	<p>1. ให้ความเคารพผู้อาวุโส</p> <p>2. รับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม</p> <p>3. ยกย่องผู้มีความรู้ กล้าหาญ และอดทน</p> <p>4. ความรอบคอบ ประหยัดและอดออม</p> <p>5. ความซื่อสัตย์ต่อผู้รับบริการ</p> <p>6. มีระเบียบ สะอาด และรักธรรมชาติ</p>	<p>1. ใช้แหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและสร้างสรรค์</p> <p>2. ใช้ศิลปวัฒนธรรมเสริมสร้างความรักชาติและภูมิใจในอัตลักษณ์ของชาติ</p> <p>3. พัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีขั้นสูง</p> <p>4. เล่นกีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพกายและจิตที่สมบูรณ์</p>	<p>1. สร้างวัฒนธรรมในการสร้างองค์ความรู้</p> <p>2. วัฒนธรรมในการสร้างนวัตกรรม</p> <p>3. วัฒนธรรมของคุณภาพ</p> <p>4. วัฒนธรรมการเอาจริงเอาจัง และพึ่งตนเอง</p> <p>5. มุ่งปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของความสะดวกสบาย</p>